

9.7.2026

(Käännös)

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026

Kunta: Paraisten kaupunki

Kunnan yhteyshenkilön tiedot:

- Nimi: Petra Palmroos
- Nimike: Talous- ja hallintojohtaja
- Sähköpostiosoite: petra.palmroos@parainen.fi
- Puhelinnumero: 040 839 7170

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa: 452 800 euroa

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin sen käyttökohde:

Ei saanut.

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeukselliseksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Valtionosuuksien kohtuuton taso

Valtionosuuksien taso sote-uudistuksen jälkeen on aiheuttanut merkittäviä taloudellisia ongelmia Paraisten kaupungille. Parainen on yksi niistä Varsinais-Suomen kaupungeista/kunnista, jotka ovat kärsineet eniten valtionosuusjärjestelmän niin sanotuista sote-vähennyksistä. Vuonna 2024 vähennys oli 409 euroa/asukas (yhteensä 6,1 miljoonaa euroa) ja vuonna 2025 peräti 423 euroa/asukas (yhteensä 6,3 miljoonaa euroa).

Vuonna 2026 määrä on 413 euroa/asukas. Tämä ei vastaa kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyneiden tehtävien ja kaupungin vastuulla edelleen olevien palvelujen todellista suhdetta.

Nämä vuosien 2024, 2025 ja 2026 valtionosuuslaskelmien tasausmekanismi rasittavat epäoikeudenmukaisesti kaupungin olemassa olevaa toimintaa ja erityisesti kaupungin sivistystoimintaa.

2. Leikkaukset kohdistuvat lapsiin ja nuoriin

Valtionosuusrahoituksen vääristymisellä on välittömiä vaikutuksia jäljellä olevaan toimintaan, josta noin 80 prosenttia muodostuu sivistyksestä. Kaupungin maantieteellinen sijainti saaristossa, jossa on viisi asuttua pääsaarta, tekee kouluverkosta ja päiväkotitoiminnasta säästämisen haasteelliseksi koulumatkojen pituuden (sekä maitse että vesitse), kaksikielisyyden ja lasten kouluajan jälkeisten ohjattujen vapaa-ajanharrastusten mahdollistamisen vuoksi. Panostukset lasten ja nuorten hyvinvointiin ovat nyky-yhteiskunnassa ensiarvoisen tärkeitä, ja sekä varhaiskasvatukseen että kouluun tullaan tarvitsemaan merkittäviä panostuksia.

Kouluverkkoon ei voida tehdä muutoksia koulumatkojen lakisääteisen 2,5 tunnin tai vastaavasti 3 tunnin enimmäisajan ylittymisen vuoksi. Tämä koskee sekä ruotsinkielistä että suomenkielistä koulutusta. Pandemia-ajan jälkeen monet uudet perheet ovat päättäneet asettua asumaan saarille, joilla ei ole kiinteää tieyhteyttä. Tämä merkitsee sitä, että oppilaita kuljetetaan sekä yhteysaluksilla, taksiveneillä että joissain tapauksissa niin, että huoltajat huolehtivat kuljetuksesta itse kunnan maksamaa korvausta vastaan. Näiden kuljetusten kustannukset ovat moninkertaisesti korkeammat kuin maitse tapahtuvien kuljetusten. Jos kouluverkko olisi nykyistä harvempi, nämä kustannukset kasvaisivat entisestään.

Saariston lapsilla ja nuorilla on lakisääteinen oikeus tukitoimintoihin, kuten erityisopetukseen ja opetukseen liittyvään muuhun ohjaukseen. Nämäkin kustannukset ovat korkeammat muun muassa sen vuoksi, että asiantuntijoiden liikkuminen saaristossa sijaitseviin yksiköihin ja niistä pois vie aikaa. Sama koskee kaupungin vapaa-aikapalvelujen henkilöstön kustannuksia. Toisin sanoen leikkaukset kohdistuisivat entistä enemmän syrjäisillä alueilla asuviin lapsiin ja nuoriin. Tästä syystä 0–15-vuotiaiden väestöryhmälle haetaan korotettua 200 euron valtionosuutta, eli 0–15-vuotiaita 2 264 x 200 euroa = 452 800 euroa.

3. Kaupungin talous

Paraisten kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2026 on 7,9 %.

	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Prognos 2026	Budgetram 2027
Resultat	-1 090 443	-916 034	-2 496 765	-2 663 900
Lånstock	48 206 743	48 838 390	55 620 500	
invånare	14 880	14 716	14 743	
lån i euro/invånare	3 282	3 319	3 773	

Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen tulee aiheuttamaan kaupungille lisähaasteita, koska kaupungilla on iso kiinteistömassa, jonka kirjanpitoarvo on korkea. Hyvinvointialueen tuleva palveluverkko tulee vaikuttamaan merkittävästi siihen, millaisia toimipaikkoja saaristossa jatkossa on, mikä tarkoittaa sitä, että useat kiinteistöt ovat vaarassa jäädä tyhjilleen.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Ei saanut.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

- Heinäkuu 2024: Sisäinen selvitys sote-kiinteistöjen organisoinnin vaihtoehtoista vuoden 2025 jälkeen (BDO-raportti)
- Kaupunginhallitus 6.5.2024 § 112: Paraisten kaupungin organisaatiouudistus
- Kaupunginvaltuusto 10.6.2024 § 55: Talouden tasapainottamisohjelma 2024–2027
- Kaupunginhallitus 17.6.2024 § 163: Virkojen lakkauttaminen ja muuttaminen kaupungin organisaatiouudistuksen johdosta
- Valtuusto 25.5.2026 § 26: Hallintosäännön päivittäminen, uusi organisaatio § 16 ja § 21
- Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 83: Yhteistoimintaneuvottelujen päättäminen
- Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 65: Päätös kiinteistöjen myynnistä
- Kaupunginvaltuusto 26.5.2025 § 41: Kaupungin asunto-ohjelman hyväksyminen vuosille 2025–2029

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

- Syksyllä 2026 laaditaan uusi sopeuttamisohjelma, ”Tasapainoista kasvua”, jossa esitetään toimenpiteitä kaupungin talouden negatiivisen kehityssuunnan tasapainottamiseksi.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Aika: Parainen 7.9.2026

Allekirjoitus, nimenselvennys ja nimike:

Tom Simola

Kaupunginjohtaja